

Előfizetési díj:

Egész évre... 4 frt
Fél évre... 2 frt
Negyed évre... 1 frt

Egyes száma 20 kr.
(Kapható a kiadó-
hivatalban.)

A lap szellemi részét
illető közlemények a
szerkesztőséghez (V.,
Dorottya-utca 13. sz.)
címzendők

ÉRDEKEINK

Magyarországi borbélyok, fodrászok, paróka-készítők, hajkereskedők és illatszereszek szakközlönye

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély és fodrász betegséggyűző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaságok s a budapesti fodrászsegédek betegséggyűző pénztárának hivatalos közlönye

Laptulajdonos

és felelős szerkesztő:

BREITFELD ALAJOS

Szerkesztőség:

V., Dorottya-utca 13.

Kiadó-hivatal:

V., Dorottya-utca 13.

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal,
Haasenstejn és Vogler
(Jaulus és Társa) V.,
Dorottya-utca 12 és
Eckstein Bernát, V.,
Füredő-utca 4.

~ Megjelenik minden hó 1-én és 15-én ~

Fodrász-kiállítás az országos értekezleten.

Az országos értekezlet immár elhatározott dolog s már csak idő kérdése. Testületünk elnöke, Mezey Péter úr, igen szépen ismertette annak célját és kecséget egy szebb jövővel, a mely bizonyára nagyon is reánk férne.

Hisz a borbélyok jogai, tudjuk, a minimumra redukálódtak, a midőn a kisebb sebészettől és foghúzástól teljesen eltiltatta.

De ezen értekezletnek nem szabad figyelmen kívül hagyni a szorosán vett fodrászok érdekeit sem, s ezt annál inkább előtérbe kell szorítani, mert tudjuk, hogy a fodrászparagmos-toha sorsban részesül hazánkban. Ezt tehát kultiválnunk, teljes erőnkől gyámolítani kell.

Most, midőn egy ily mozgalmat indítunk, időszerű, hogy e téren is megmutassuk iparképzettségünket, s hogy a fodrász-iparnak létjoga nemcsak a cégzablákon legyen hirdetve, hanem a nagy közönség előtt is megmutassuk tudományunkat, versenyképességünket.

Hisz fogyasztó közönségünk van, mely igen természetesen látva a fodrászparagbani versenyképtelenségünket a külfölddel szemben, szítkéségeit onnan szerzi be.

A mint halljuk, az országos értekezleti bizottság ezen kérdést is napirendre tűzte, s hogy e megoldás mily irányban nyilvánul, egyelőre nem tudjuk, de helyesen vélekedem, ha a fodrászparag lendületére nézve legelőnyösebbnek tartom, ha az országos értekezlet egy fodrászparag-kiállítással volna egybekötve, mi annál kívánatosabb, mert a millenniumi kiállításon már mint ismeretes kiállítók vehetnők részt. De ha saját erőnkől, önállóan törekedünk iparunknak a többi iparágak közt érvényt szerezni, annál impozánsabb, annál szembetűnőbb és ebből kifolyólag iparunkra nézve csak nagy előnyökkel járhat.

Meg vagyok arról győződve, hogy az értekezleti bizottsággal vállalva fognak közreműködni a fodrászok s minden lehető anyagot rendelkezésére fog bocsátani, hogy a terv megvalósítást nyerjen. Az országos értekezlet erre nézve a legjobb alkalom, a mely vonzani fogja a vidéki szaktársakat is, a kikre legfőképpen kell számítani, mert kevés költséggel tarthatják fel ipari képzettségüket.

Ne hagyjuk ez eszmét megvalósíthatatlannal, tegyünk meg mindent, hogy minél ünnepelesebbé tegyünk II-ik értekezletünket, hogy elmondhassuk: „a II-ik értekezlet iparunk diadala volt!”

A kontárok mozgalma.

Mint értesültünk, a kontárok elleni mozgalom nagyon érzékenyen sújtotta azon nem tanult fodrász- és borbélytízlet-tulajdonosokat, a kik megunva előbbeni foglalkozásaikat, vagy nem érve el sikereket tanult pályájukon, ez iparágon óhajtották a csendes és nyugodt megélhetést maguknak biztosítani, azonban a mozgalom, a mely jogos önvédelem volt a szaktársak részéről, kiszorította őket már-már megmelegedésbe indult pozíciókból s mindent elkövetnek, hogy szerzett jogaik épségben tartását a tanult szaktársak elismerjék, ez irányban pert szándékoznak indítani a felhívásban aláírt 11 szaktárs ellen, hogy mily ezimen? azt talán ők maguk sem tudják, mert mint tudva van, e mozgalom a törvény keretén belül, jogos önvédelem volt azok részéről, kik a jogot ez iparág

tízésére keservesen küzdötték ki. Az „Ipartígyek“ szerkesztőségéhez kérdést intéztek „Két özvegy“ aláírással, melyre nézve a kérdést és a feleletet úgy a mint az megjelent, itt közöljük:

„Bátrak vagyunk t. szerkesztő urat kérn, lenne szíves nekünk a mellékelt felhívás tárgyában tanácsot és felvilágosítást adni; mert attól féltünk, hogy segédeink elhagyják a munkát és mi elveszítjük becsületes kenyérkeresetünket, nem dolgozhatunk. — Budapest, 1893. október 28-án. Két özvegy borbély- és fodrásztízlet-tulajdonos.

* * *

A beküldött felhívás így szól:

„Tisztelt szaktársak! Alulírottak azon sajnós tapasztalattól kiindulva, hogy testületünk előjárásága hivatalos úton oly formában, mely gyökeres orvoslást nyújtana, a kontárok ellen föl nem léphet, s ebből kiindulva a törvény rideg betűi szerint bennünket a kontárok túlszaporodásától kellőleg meg nem véd, egy a szaktársak többsége által választott bizottság fenti célból tartott értekezletén a következő határozatban állapodott meg: Minden tanult fodrász- és borbélyiparos becsületszavával és sajátkezű aláírásával kötelezi magát: 1. Mindezen mozgalommal járó következményekért teljes szolidaritást vállalni. 2. Azt a segédet, ki kontárnál akár segédi, akár üzletvezetői minőségben 1893. november 1-től továbbra is megmaradna, saját tízletébe többé nem alkalmazni. 3. Üzletének vagy fióküzletének eladási szándék esetén, azt csakis a tanult borbély- vagy fodrásznak viszonteladni. Aláírva 11 előkelő budapesti borbély- és fodrászparag által. A felhívás 2-ik oldalán 48 üzlet-tulajdonos van névleg, lakásuk és tízlethelyiségük pontos kitétele mellett felsorolva, kikre a felhívás vonatkozik; de a kik azért egyenesen nem nevezetnek kontároknak, hanem „budapesti nem tanult borbély- és fodrásztízlet-tulajdonosoknak.“

* * *

Válasz. Mi az esetet, mely rendkívüli és érdekes, itt csupán ipari szempontból akarjuk megbírálni s e szempontból előre is kijelenthetjük, hogy e felhívás és annak közzététele sem ipartígyi kihágást nem képez, sem az ipartörvény 162. §-ába nem ütközik, hanem annak kartellszerű jellege van. Az ipari kartellokat pedig, melyek mindig végszükséget és jogos védelmet foglalnak magukban, a modern törvények eltírtik. Ilyen végszükségben folyamodtak az aláíró fodrászok és borbélyok is ahhoz a felhívásban foglalt védelemhez, melylyel — azt hitték — hogy a túlhajtott versenynek gátat vetnek. A czélon azonban két irányban is túllétek és így czélt érni nem fognak. Nem áll ugyanis először az, mintha a felhívásban felsorolt üzlet-tulajdonosok „kontárok“ volnának; mert kontár az, a ki iparigazolvány nélkül üzi a fodrász- és borbélyipart. Már pedig a felhívásban felsoroltak, eltekintve az özvegyi jogon fennálló tízletektől, mindannyian az iparhatóságoktól nyerték iparigazolványaikat, melyek ép oly jogok, mint a minő az aláírók iparjoga. Sőt az új ipartörvény értelmében nyert iparigazolvány erkölcsi szempontból mindig értékesebb, mint az 1872. évi ipartörvény 4 frtos iparjegye, melyet üzletvezető nélkül is bárki megszerezhetett, holott most legalább üzletvezetőre van szükség, a ki pedig az iparágat jobban kitanulta, mint sok 4 frtos régi iparos. Ha tehát a felhívásban felsorolt egyének törvényes iparigazolványait a mozgalom megindító el nem ismerik, akkor nem respektálják azt a törvényt, melyre éppen támaszkodni akarnak. Legjobb lett volna e részben csak az igazi kontárokat üldözni és pedig kérelhetlenül, mert

ennek lett volna eredménye. Mig most másodsor a mozgalomnak azért sem lesz eredménye, mivel ez a segítők existenciáját támadja meg; a mennyiben ha 48 tüzletből mintegy 100 segéd kilép, ezek részben egy ideig munka nélkül lézengenek, azután pedig alacsony munkabér mellett lennének kénytelenek dolgozni, mi a munkabér lenyomását, a segítők lázongását és sztrájkot idézne elő, a minek pedig a levét ismét csak a mesterek innák meg. Azért legtanácsosabb a nem tanult, de törvényes alapon iparjogot nyert iparosokat, kivált pedig az özvegyeket bajlódni hagyni és csak a valódi kontárok ellen, kiknek sem iparigazolványuk nincs, sem az ipart nem tanulták, irányuljon a kartellszerű védekezés." *H.*

* * *

E feleletre vonatkozólag az a megjegyzésünk van, hogy a mi mozgalmunk az özvegyek jogait nemhogy kétségbe nem vonta, sőt ellenkezőleg töltünk telhetőleg mindenkoron pártfogóan elősegítette, s így nem tudjuk, hogy a két özvegy tulajdonosnál alatt nem-e két, az iparágat nem tanult tüzlet-tulajdonos szerepel-e? mert özvegynek nem nevezhetjük azokat, a kik újra férjhez menve, tüzleteiket férjük nevén tovább vezetik.

Továbbá az ő iparjogosultságukat kétségbe soha sem vonta a bizottság, sőt elismeri, hogy a törvény szakaszai szerint teljesen joguk van hozzá, mi egyszerűen csak azt tettük, hogy kimondottuk azt, többé oly segédet tüzletünkben fel nem fogadunk, a ki f. é. november 1-étől oly tüzlettulajdonoshoz lép be, ki iparát nem tanulta s hogy tüzletünket vagy fiók-tüzletünket eladás esetén csak tanult iparosnak adjuk el, ezzel azt hisszük, hogy a törvényt nem sértettük meg, a mennyiben törvény nem létezik arra, a mely előírná, hogy kit alkalmazunk tüzleteinkben, s hogy tüzleteinket kinek adhatjuk el.

Bennünket ez összetartásra azon sajnálatos dolog készített, hogy oly egyének is nyitottak maguknak tüzletet, a kik ezt csak czégerül akarták felhasználni, s ez által iparunk úgy társadalmi, mint anyagi helyzetét aláásni, a mi pedig a segítők helyzetét illeti, attól a mit a fent említett czikk szerzője válaszol, attól mi nem tartunk, mert segítők elég intelligensek voltak ahhoz, hogy felfogták, hogy ez a mozgalom első sorban is az ő jövőjüket van hivatva előmozdítani. *B.*

Az iparossegédek adója.

(Vége.)

5. De az iparos az általa befizetett segédi adót a segéd-től le sem vonhatja, mert ezt nem vetik ki rögtön az összeírása alkalmával, hanem csak hónapok múlva. Ezenkívül az I. osztályú kereseti adót két részletben, vagyis ápril 15-ig és október 15-ig kell befizetni. De hol vannak addig azok a segítők, kik a múlt évi november vagy december hónapban egy bizonyos iparosnál alkalmazva voltak és dolgoztak. Ennyi idő alatt 8—10 helyet is változtattak; mert manapság ritka segéd az, a ki egy vagy két hónapig egy iparosnál megmarad.

6. Azután a törvény szavai szerint csak befizetett adót szabad a segéd béréből levonni. De hát mivel igazolja az iparos, hogy segédje adóját befizette, midőn a segéd adója az iparos nevében álló adókönyvecskebe van beírva. Nincs oly segéd, a ki elhinné, hogy az ő adója az iparos adókönyvében van nyugtatva. Azután a hol több segéd van, melyik segédnek adóját fizette le az iparos, vagy mennyit fizetett le az egyik, vagy másik segéd adójából?

7. Minden egyes segéd-től minden egyes munkaadó csak nem vonhatja le az egész segédi adót; mert akkor egy-egy segéd után tiszter is megfizetné ennek adóját, vagy az iparos egész adóját segédeivel fizetné meg.

8. Hónaponként és hetenként sem lehet levonni, mert mihelyt egyszer a munkaadó ily levonást tesz a segéd béréből, a segéd őt elhagyja, sőt a legszorgosabb munkaidőben is cserben hagyja. Az iparos tehát nem meri a segéd-től az adót levonni. A betegsegélyző pénztári járulék levonása is sok bajjal jár; de az egészen más jellegű és természetű; mert a segéd javára történik. De sem az egész, sem a felévi adót az iparos egy héten le sem vonhatja; mert akkor némely segédnek alig maradna valami a munkabéréből.

9. A segédi adó tulajdonképen az iparos adóját képezi, mert ily körülmények közt az át van hártva az iparosokra mi a törvény szellemének és intenciójának meg nem felel.

A segítők adójának megfizetésére tehát nem lehet más mód, mint az, hogy ezt az adót vessék ki az ellen, kit az törvény szerint tel el, t. i. a segítők ellen; állítsák ki az adókönyvecskeket, úgy mint a hadmentességi díjról, a segéd nevére, azután hajtsák be a segéd adóját a segéd béréből és csak oly segéd adóját, ki állandóan az iparosnál lakik, fizesse ki az iparos a segéd közbenjöttével a segéd béréből, még pedig az az iparos, a kinél a segéd az adófizetés idejében alkalmazva van. Így a segítők adójának fele lefizetendő ápril első felében; másik fele pedig október hónap első felében.

Ez, de csak ez a módzat felel meg úgy a törvény bettjének és szellemének, mint az gyakorlati és mindennapi élet követelményeinek. De van a dolognak még közgazdasági oldala és jelentősége is. Nálunk a segédszemélyzet munkabére akként alakult, hogy abban a segéd adója benn nem foglaltatik; mert eddig a segítők adóját nem az iparosra vetették ki és nem is ettől szedték be, hanem magától a segéd-től. Ez okból nálunk a munkabérek az adó beszámításával magasak. Ha pedig a segédi adó levonásával a munkabérek leszállytatnának, akkor ez nagy zavart idéz elő a munkabérek és munkaviszonyok tekintetében.

Mínt hogy pedig a kereseti adó reformja legközelebb napirendre kerül, sőt a törvényjavaslat állítólag már készen is van, ezt az ügyet figyelemmel fogjuk kísérni.

Dr. H. J.

A korral haladó szellem!

(Ifjú nemzedékünk kiképzése érdekében.)

(Vége.)

Lehetne különben ügyis, hogy minden évben egészen más tanfolyam egyenkénti külön szakma előadás, de ez már talán nem volna a kellő vonzerővel, a mi pedig igen fontos tényező, mert a kiben nincs ambíció, akaraterő, ott nehéz a haladás, no de még ezen rossz tulajdonságok mellett is óriási eredményeket lehetne elérni, így a munkákat különös előszere-tettel megkedveltetni és azt a czélt elérni csakis példák, valódi az életben előfordult ritkább eseteket kell feltüntetni, az a nélkül is nehezebb felfogásúak emlékeztetének erősítésére, edzésére és a munkaszerepre való speciális nevelés által érhető el. Könnyű teoriával előbb megérleltetni, bennük az ifjúságban a szorgalom csíráját és ha az meglesz ifjúságunknál, akkor egy évtized múlva nem kell szégyenleni azon szaktársaknak, hogy nemhogy csak írott aranybetű hirdeti, hogy borbély és fodrász, hanem „úri és hölgyfodrász“, és a mire azt a jelzőket használja, meg is tud annak felelni, az pedig most nem igen mondható. Engem e részben semminémű mulasztás nem érhet, a mennyiben nem rajtam mult, részemről az ipartestületnek 1890. december 3-án indítványt tettem, hogy hajlandó vagyok a hajműfonást az ipartestületben 2 éven át, minden héten kétszer két órán át előadni, az összes 60-féle mintát a fiatalok megtanulhatja, ha nekem ezen idő kárpótlásáért egy ezer forint tiszteletdíjat biztosítanak jutalmul, a két év letelte után már t e t e m e s e b b e n j u t á n y o s a b b a n lehetne előadni, mert manapság az tagadhatatlan, hogy nem oly könnyű már a megélhetés, min' ezelőtt csak tíz évvel is, a munka nagyon eloszlik és különösen a mi szakmánknál a hajműfonás igen szép tiszta munka, nem kell igen sok befektetés és bárki is, ha bármily olcsón dolgozik is, mint például a külföldről importált gépek és rabok által készített munkákat, még ha azon alul dolgoznak is, naponta 1 forintot kereshet bárki is, ha dolgozni akar és szándéka van tanulni, mert tüzleteink jelenlegi menetele mellett igen jól esik egy pár előre nem számított forintokkal anyagi helyzetünket javítunk és ez által a társadalomban csak annál inkább közbecsülést érdemlünk ki. Azért most már igen és nagyon is elérkezett az időnk, hogy összetartsunk minden tekintetben, munkaprogramunkat a lehető legrövidebb időn belül állapítsuk meg, miként bármely általános közérdekű dologknál a bizottságok komoly erélyt fejtenek ki, akként mi is tömörüljünk. A t. választmány határozzon, tűzze ki napirendre az előterjesztéseket és térjünk szigorúan a munkához, hogy ha az előadottak, a mit nem is szeretnénk egyikünk sem hallani, „hogy elutasítanak bennünket“ akkor fájdalom, a törvényhozás útján kellene arra módot találni, mert mi kis iparűzők ne csak az adóterhet érezzük, de a társadalmi iparkulturát kívánjuk állami támogatásban részesíttetni, mert így összetett kézzel nézni tovább nem lehet,

hogy mennyire stagnál, hanyatlak, stüyed iparunk, tisztelet a kivételeknek, hozzá még a kontárkodás néma türése is bénította iparunkat, a melyen a jövő fog dönteni, valamint az ipar revíziója által várhatunk javulást, valamint az ipar támasza lehet még a miként a „Magyar Hírlap“ folyó évi szeptember 22-én megjelent számában közölt. Határozza el Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye közönsége, hogy a magyar nemzeti közművelődésnek a nemzetiségi területek és nyelvhatárokon levő biztosítására és fejlesztésére, közoktatási, iskolai, „ipari“, kereskedelmi és mezőgazdasági oktatás czéljaira országos pénzalap létesítését kívánja kezdeményezni, e czélből igénybe veszi az 1883. évi XV. törvényzikk 9. §-ában biztosított pótdó kivetési jogát és az 1895. évben kezdődőleg tíz egymást követő évekre megszavaz ugyan csak az 1883. évi XV. törvényzikk rendelkezései értelmében követhető, beszerzendő és kezelendő évi egy százalék megyei pótdójt.

Örömmel olvastam a folyó évi miskolci iparkongresszuson határozatba ment azon intézkedést, ha már iparunk a képesítés sorába tartozik, akkor az iparengedély csakis olyan egyénnek szolgáltatassék ki, a kit arra hivatottnak lát az ipartestületi bizottság, ha ezen határozatok jogerőre emelkednek, ez fogja majd pótolhatni azon fél rovására azon kárpótlást, hogyha már munkát teljesít az ipartestület, úgy legyenek ipari jogi védelmei is, nehogy minden képesítetlen egyén a törvény kijátszásával kudarcot szenvedjen a képzett iparossal szemben, hisz már oly arányban vannak az üzletek, hogy csodálni lehet, ezeótt 18 évvel volt a fővárosnak 350 ezer lakosa és 219 borbély- és fodrászüzlete, ma 18 év után szaporodott a lélekszám 164 ezerrel és üzleteink szaporodtak 301-gyel, ezen számok eléggé mutatják a különbözetet, és mi fájdalom üzleti bevételeink csökkenését regisztrálhatjuk már vagy 4—5-dik év óta, ez eléggé feltárja helyzetünket, azért igen nemes hivatást teljesít „Erdekeink“ című szaklapunk, hogy újból az megindult, annak tudom nemesak én, hogy szívemből örvendek, de még sokan mások is abban a nézetben osztoznak s mondhatom azt is, hogy eléggé sajnáltam, hogy a volt szaklapunk járt oly mostoha körülmények között, hogy nem tartotta fenn magát, a mi valószínűleg a csekély pártfogásban lelhet magyarázatát, most midőn a lap szerkesztése oly kézbe került, mint Breitfeld Alajos úr, annak csak lelkemből örvendek és gratulálók s remélem a többi tisztelt szaktárs urak is ugyanazon a nézetben lehetnek, mert csak szakember van hivatva azt szerkeszteni, tekintetbe véve a lap most olcsóbb is egy forinttal, tekintve, hogy az utolsóelőtti számban női füstölést is közölt s a legutolsó számában pedig igen tisztelt Joszt Peter szaktárs úr közölte az asztali hajmunka kezdetét. Igen örvendek rajta s látom, hogy a lap teljesen megfelel feladatának s a legnagyobb mérvben megérdemli a pártfogást. Én is azon nézettel járulok hozzá azon németes kifejezés ellen, hogy nem volna e helyesebb a „dresselés“ szó helyett „hajbefoglalás“-t alkalmazni? Mert tárgyilagosan ragaszkodnunk kell azon ígéhez, a melyből az kiindul, tehát a tárgy haj, a haj be lesz foglalva, ebből kifolyólag talán a hajbefoglalás szót fel lehetne vennünk, a dresselés szó kiküszöbölése ellen, vagy pedig „hajbeverés“ jelzöt használni, tehát szaklapunk oly missziót teljesít, mely nélkül aligha érhetjük el azon kitűzött czélokat, melyeket így szaklapunk hasábjain bármely szaktársunk közli a helyesebb és korrektebb s hasznosabb nézeteit, és a mi helyes és okoszerű, azt kiki magának érvényesítheti jó indulattal.

Az elősoroltakat ajánlom a tek. budapesti borbély-, fodrász- és parókakészítő ipartestület kiváló figyelmébe, mert csakis a közlés után nyerhet az eszme érvényesülést.

Üdvözléssel

Tokody Ferencz,
fodrász és hajműfónó.

EGYLETI ÜGYEK.

Előljárási ülés.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület előljárási ülése f. é. november hó Mezey Péter elnöklet alatt ülést tartott.

Jelen voltak:

Rosenbaum István iparhatósági biztos, Mihelics József, Breitfeld Alajos, Pollák Gábor, Mayer Henrik, Herschaft Ádám,

Reisz Antal, Perin János, Flesch Péter, Stankovics Sándor és Kandler György előljárási tagok, Pollák József titkár.

Elnök üdvözlö az előljárási tagokat és az ülést megnyitja, mely után a múlt ülés jegyzőkönyve felolvastatik, mely jóváhagyva hitelesítetik; a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére pedig Breitfeld Alajos és Mayer Henriket kéri fel.

Elnök jelenti, hogy a miskolci ipartestület elnökének és Prokob Antal mint az országos testületi gyűlés rendezőbizottság tagjának azon szíves fogadtatásért, melyekben testületünk küldöttei részestültek, a köszönő levél elküldetett s egyszerűsmond nevezettek megkértek arra, hogy az előljárási köszönötté a rendező bizottság többi tagjai előtt is tolmácsolják.

Elnök jelenti, hogy a kisegítők részére az elhelyezési igazolványok elkészültek.

Kiadásával Pollák Gábor, az elhelyező osztály elnöke, bizatik meg.

Pollák Gábor a szakiskolai bizottság elnöke jelenti, hogy a szakiskolai vizsga megtartatott s igen szép eredménnyel folyt le. Jutalmakra 10 frt utalványoztatott, melyen szármok vétettek, melyek a pályanyertesek között kiosztattak.

Tudomásul vétetik.

Elnök mély részvétellel jelenti, hogy három testületi tag hunyt el és pedig Zottár János, Meszling Pál és Berczelli Antal.

Az előljárási részvételt jegyzőkönyvbe igtatja.

Jókai jubiläumára nézve tekintettel arra, miszerint a testület könyvtárral nem rendelkezik, Jókai műveinek beszerzése egyelőre határozatba nem hozott annál kevésbbé, mert e tekintetben közgyűlési határozatot kellene provokálni, de ki jelenti az előljárási, hogy az ünnepélyen testületileg részt vesz és a költségekre 10 frtot szavaz meg.

Elnök jelenti, hogy Axmann Károlynak hagyománya körülbelül 18,000 frt, melyből lesznek különböző intézetek és kórházaknál alapítványok a fodrásziparosok javára letéve; a maradékos összeg, mely ez idő szerint még nem határozható meg, de mely lehet 6000 frttól 10,000 frtig a testületi segélyalaphoz mint Axmann-féle alapítvány fog átadatni. Ezen információt nyerte a betegsegélyző egyesület ülése kiküldött elnök, Joszt Péter, Reisz Antal s Mihelics József tagokból álló küldöttség a végrendeleti végrehajtótól, ki egyszersem megígérte azt is, hogy a testületi elnökséget minden ez ügyben teendő intézkedésről értesítendő.

Stankovics Sándor az iránt tesz kérdést, vajjon nem-e lehetne a fodrászsegédek betegsegélyző pénztára javára is egy alapítványt tenni, a mennyiben Axmann a beolvadt egyesületnek tiszteletbeli tagja volt.

Mihelics József Stankovics szavára reflektálva megjegyzi, hogy az alapítványban minden e szakmához tartozó egyén vagy annak özvegyei és árvái részestülnek így a segédek is, tehát nincs annak czélja, hogy külön alapítvány létesítsessék.

Breitfeld Alajos és Reisz Antal felszólalása után, mely utóbbi azt kívánja kimondatni már most, hogy az alapítvány feletti felügyeletet a testületi elnök a betegsegélyző egyesület elnökével együtt gyakorolja, a jelentés tudomásul vétetik. Egyben pedig elhatározza, hogy „Erdekeink“ szaklapban Axmann Károly arcképe a testület költségére kinyomattassék és 1000 példányban szétküldessék.

Elnök jelenti, hogy a segédek adója tárgyában tartott testületi értekezleten a testület az iparhatósági biztos által volt képviselve, a hol határozatba ment, hogy a pénzügyminiszterhez küldöttség menesztetik.

Tudomásul vétetik és az iparhatósági biztosnak fáradozásáért köszönet szavaztatik.

Olvastatik Reisz Antal mint a küldött bizottság elnökének abbéli jelentése, hogy a fodrász- és borbélykör által abbéli indítványai, melyek a bizottságnak kiadattak, a következő elintézést nyertek.

A tanoncz-szakiskola május hóban kezdődik és októberben végződik, tanítókul csupán szaktársak alkalmaztatnak. Örömmel nyitja meg a segédek fodrász szakiskoláját is, de elvárja, hogy a fodrásztagjai megválasztásuk esetén tisztségüket ingyenesen betöltsék. Azon tanonczok azonban, kik szakiskolában nem járnak, nem kötelezhetők évenként vizsgaletésre.

Az előljárási tudomásul veszi és ez értelemben határoz.

Ugyancsak a fodrász- és borbélykör azon indítványa felett, hogy a kontárok külön könyvből nyilván tartassanak, az előjáróság napirendre tér, mert e czímen az előjáróság a tárgyalások folytatását törvénytelennek és meg nem engedhetőnek tartja, a mennyiben a testületben egyforma jogokkal bir mindenki.

Végre a vasárnapi zárórak pontos betartása tárgyában Mihelics József indítványozza, hogy a testületi biztosok hatóságilag láttamozott igazolvánnyal birjanak, melynek előmutatása mellett a rendőrség segélyét az illető biztos minden ténykedésében igénybe vehesse.

Ezzel elnök az ülést bezárja.

Igazgatósági ülés.

A budapesti fodrász segédek betegsegélyző pénztára f. é. nov. hó 16-án igazgatósági ülést tartott. Jelen voltak Mezey Péter elnök, Mihelics József pénztárnok, Pollák Gábor, Flesch Péter, Stankovich Sándor, Herschaft Ádám főnökök; Hermann János, Breitfeld Andor, Standt Antal, Romsits János, Grizsbovszky Ignác, Szabados József a segédek részéről s a két ellenőrző orvos dr. Bauer Károly és dr. Juba Adolf urak.

Elnök az ülést megnyitván, üdvözlöi a megjelent urakat, kéri a jegyzőt a jegyzőkönyv felolvasására, a mely felolvasása után helybenhagyatik.

Elnök jelenti, hogy a befizetések szépen folynak be, ajánlja, hogy igyekezzünk ebből most valamit félretenni arra az időse számítva, ha később esetleg deficitbe jutnánk.

Mihelics pénztárnok előadja, hogy deficitből nem lehet tartani, s nem is hiszi, hogy ez bekövetkezzék.

Dr. Juba jelenti, hogy július hóban 86, augusztusban 79, szeptemberben 74, októberben 136 járó beteg tett nála látogatást.

Dr. Bauer jelenti, hogy két betege van, a kik munka képtelenek.

Herman előadja, hogy a befizetésre már 3 ízben lettek intők szétküldve, s egyesek még a mai napig sem fizettek.

Mihelics válaszolva reá, kifejti, hogy azokat már beküldte a fővárosi tanácshoz, s ezek ellen a végrehajtást eszközlik is.

Herman kéri az elnököt, hogy a főnököket szigorúan ellenőrizték, hogy segédeiket a kitűzött időre bejelentsek, nehogy ez által az egyesület károsodjon.

Elnök felszólítja a titkárt, hogy azon főnököt, a ki a kitűzött határidő alatt segédjét nem jelenti be a pénztárnak, arról őt tudatni ne mulassza el.

Szabados József tud egy esetet, hogy Schleiner Péter 3 éve van Hartmann Janosnál alkalmazva, s még maig sincs bejelentve.

Dr. Juba ajánlja, hogy ha tartunk a deficitből, úgy indítványozza, hogy egy ötagú bizottság küldessék ki átnézni az ügyet, hogy erről januárig jelentést tehessen az igazgatóságnak.

Ezen indítvány elfogadtatik, s ezen bizottságba Herman János, Breitfeld Andor, Szabados József, Stankovich Sándor és Flesch Péter urak választattak meg.

Elnök egy átirat benyújtását ajánlja a fővárosi tanács-hoz meg sürgetni a pénzek behajtását.

Mihelics szerint a törvény értelmében deficitnek nem szabad előfordulni, mert ha erre kilátás van, úgy a befizetési pénzeket emelik fel.

Titkár felolvassa a pénztári kimutatást:

Bevétel . . . . . 5453 frt 39 kr.

Kiadás . . . . . 4355 „ 59 „

Pénztári állás . . . . . 1097 frt 80 kr.

így tehát konstatálva lett, hogy deficitről egyelőre szó sem lehet.

Elnök ajánlja az igazgatóságnak, hogy a segédek közül egy a temetést rendező bizottság elnökévé választassék meg.

A bizottság egyhangúlag Herman Jánost választotta, a mely azt legnagyobb sajnálatára nem fogadhatta el, így tehát Standt Antal lett megválasztva, a ki megköszönve a bizalmat, ezen állást elfogadja.

Mihelics a fürdő-jegyek iránt tett már lépést, hanem egyik ajánlatot se tartja elfogadhatónak. A Rudas-fürdő 23 krajczárért, a Rácz-fürdő 33 krajczárért hajlandó rendel-

kezésünkre bocsátani a jegyeket, s ehhez számítva még az átkelést, lívontat ide-oda 24 krajczár, tehát ez drága, s még hozzá ezen jegy csak hétköznapra érvényes.

Elhatároztatott, hogy azon beteg, a kinek az orvos fürdőt rendel, 35 krt kap fürdőre.

Grizsbovszky az 1891., 1892. és 1893. évről hátralékban levőket ajánlja felszólítani a fizetésre.

Elnök utasítja a titkárt, hogy ezeket is adja be a tanács-hoz, hogy ellenük végrehajtást foganatosítsanak.

Elnök jelenti, hogy Bozlikov Sándor beteg segéd, a ki már hosszú idő óta betegsége miatt már eddig 70 frt 40 krajczárba került az egyesületnek, úti költségre 5 forintot kér az egylettől, s ha kap, elutazik, s két tanu előtt bizonyítja, hogy nem reflektált többé egyleti segélyre, a pénztárnok a kért 5 forintot átadta neki s elutazott.

Flesch Péter kérdi az elnököt, hogy ha a nevezett segéd egy hó mulva visszajön s ismét beteg lesz, kap-e segélyt?

Elnök: Igen, de levonjuk az 5 forintot.

Flesch: Azon esetben, ha a főnök levonta a segédjétől a járulékot, de a pénztárba nem fizette be, s ha ez a segéd időközben megbetegszik, kap-e ez segélyt?

Dr. Juba válaszol, hogy ha ez előfordul, úgy a segéd felszólítja a főnököt, hogy fizesse ki a pénztárnak a járulékat, s így nincs fennakadás, ilyen módon mintegy kényszereszközzel nagyon sok pénz folyik be.

Breitfeld Andor kérdi az elnököt, hogy van-e tudomása arról hogy az V-ik kerületi orvos Friedrich Lajos dr. úr lakását a VIII-ik kerületbe tette át, beadta-e a nevezett orvos úr lemondását? Miután az V. kerületben most csak egy orvos, dr. Politzer Alfréd úr van, a ki inkább gyermekspezialista, kéri a szót az igazgatóságot, mintán orvosra ebben a kerületben okvetlenül szükséges van, ez iránt lépéseket tenni.

Dr. Juba válaszolva az előtte szóló szavaira, jelenti, hogy mikor Friedrich orvos úr eltávozott az V. kerületből, egy levélben értesítette a szót, hogy lakását más kerületbe tette át s kérdést intézett hozzá, hogy ezért az állását meg tarthatja-e, a melyre én az igazgatóság utólagos jóváhagyása reményében arról értesítettem dr. Friedrich urat, hogy egyelőre ez állásában megmaradhat, s innen rendel az V. kerület betegeinek.

Több tárgy nem lévén, az elnök megköszönve az igazgatóság szíves türelmét, az ülést 1/2 12 órakor berekeszti.

Kö r ö z v é n y .

A fővárosi adófelügyelőség azon újítást hozta be, hogy a segédek I. osztályú kereseti adóját a mester adójával együtt róta ki, s ennek fizetésére a mestert feltétlenül kötelezi. Az összes székes fővárosi ipartestületek, a hol testületünk is képviselve volt, e tárgyban folyó évi november hó 12-én értekeztek, melynek eredménye az volt, hogy a nagyméltóságú pénzügyminiszteriumnál keresnek az ipartestületek orvoslást. E küldöttség már el is járt tisztében s úgy látszik eredménnyel.

Mégis azonban óvatosságból értesítjük erről a t. tagokat, s egyszermind felkérjük, szíveskedjenek ezen adót segédeiktől lehetőleg részletekben levonni.

Egyúttal jelen alkalommal figyelmeztetjük a t. tagokat, hogy a kisegítők ezután igazolvánnyal lesznek ellátva, mely igazolvány az esetre, ha munkakönyve a testületnél letétben is van, ezen igazolvánnyal az illető kisegítőnek munka adható. Felkérjük a t. tagtársakat, szíveskedjenek az igazolvány illető rovataikat epp úgy mint a munkakönyvnel, kitölteni. Az első rovatba beírandó a főnök neve, a második rovatba a hónap és a harmadik rovatban melyik naptól és meddig segített ki.

Kelt Budapestben, 1893. november 21-én.

Pollák József,
testületi jegyző.

Mezey Péter,
testületi elnök.

KÜLÖNFÉLÉK.

Uj ingyenes rendelő intézet. A VII. kerület egy sok szegény embertől lakott részén, Rottenbiller-utca 10 ik szám alatt új ingyenes rendelő intézet alakult. Ezen intézetben a gyermekgyógyászati rendelést betegsegélyző pénztárnok orvosra dr. Politzer Alfréd úr, a belgyógyászatot dr. Szöllösy M. úr, volt rókuskórházi orvos, és a nőgyógyászatot dr. Fleischl Lajos úr fogják vezetni.

Hornung József, ő Felsége a király komornyikja, 43 éve szolgálja ő Felségét, jelenleg 80 éves; 25 éves korában Bécsben volt fodrász, 1844-ben lépett István nádor szolgálatába, 1850. évben lépett ő Felsége szolgálatába, bírja az arany érdemkeresztet s az arany szolgálati érmet.

A budapesti fodrász-segéd önképző-körük könyvtára javára az ő év utolsó napján hangverseny, szavalat, tombola, világposta és táncmulatsággal egybekötött Sylvester-estélyt rendez a főváros tulajdonát képező Széchenyi-kiosk termeiben. A vigalmi bizottság mindent elkövet, hogy a közönségnek egy élvezetes estélyt szerezzen. A bizottság a következőleg alakult meg: elnök Breitfeld Andor, alelnök Petri Jakab, titkár Siszler Dezső, másodtitkár Dolencz Béla, ellenőrök Baumann József, Sterner Miksa, pénztárnok Streha Dezső.

Dr. Friedrich Lajos, a fodrász-segédok betegsegélyző pénztárának V-ik kerületi orvosa, lakását a József-térről a Teréz-körút 12. szám alá helyezte át.

Munkaszünet az év két utolsó vasárnapján. Az országos ipartanács legutóbbi ülésén Lukács Béla kereskedelmi miniszter jelentette, hogy tekintettel a számos oldalról hozzá e ügyben intézett kérelemre, melyeket teljesen jogosultaknak talált, a karácsonyi és újévi ünnepnapokat megelőző két vasárnapra, azaz december 24. és 31-ére nézve a vasárnapi munkaszünet megtartásáról szóló rendeletet hatályon kívül helyezte, mely elhatározását legközelebb hivatalosan is közzé fogja tenni.

Halálozás. Zsulyevich Antal, vaiszlói volt szaktársunk, e hó elején hosszas betegség után jobblétre szenderült. Benne iparunk egy derék, törekvő, értelmes tagját, lapunk pedig egyik munkatársát veszítette el. Nyugodjék békével!

A kisipar emelésének egyik tényezőjét látja a kereskedelmi miniszter ösztöndíjak adományozásában oly czélból, hogy tehetséges fiatal iparosok külföldi tanulmányútra küldtven, szakismereteiket gyarapítsák, s haza jövéen, itthon értékesítsék. E felfogásból indulva ki, a mult évben is tizenkét fiatal iparost küldött a miniszter külföldi tanulmányútra. Fokozott mértékben és előre megállapított rendszeres terv szerint kívánja ezen eljárást alkalmazni jövőre is, különös figyelemben részesítve első sorban azon iparágakat, melyeknek fejlesztése országos szempontból fontossággal bír.

A Ráth Károly és dr. Horváth János által szerkesztett „**Iparügyek**“ czimű folyóirat november havi száma megjelent a következő változatos tartalommal:

Az Újvilág ipara. — Szabadalmi reform. Törvényjavaslat a vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének módosításáról. — Termelő szövetkezetek. — A kézműipar és a kis-motorok. — Iparfejlesztési kormánykezdio. A kereskedelmi miniszter jelentéséből: Országos ipari és kereskedelmi alap. Kézműipar. Gyáripar. — Kereskedelmi Múzeum. — Véleményadások. (400. Borbélyok és fodrászok „kontárok“ elleni kartellje. 401. Az iskolalátogatás csupán a tanidő tartamára kötelező. 402. Ismét az ipartörvény 101. §-ának d) pontja. 403. Üvegcsék testületi tagsága. 404. A munkakönyv bemutatásának elmulasztása. 405. A mázólo, fényező és szobafestő ipar elhatárolása. 406. Elárúsításra nem szánt ipari munkára nem kell jogosítvány.) — Millenniumi Értesítő. (Látogatási szabályzat. Szállítás. Csomagolás. Jury.) — A közös hadsereg bakancsai. — Segélypénztári Értesítő. (Miniszteri jelentés. Véleményadások: 407. 408. 409.) — Ipartügyi Krónika. (Orsz. ipartanács. Ipartügyi budget. Mértékhitelítés. A honi agyag-nemek. Szabadalmi reform. Chicago. Négyszáz vélemény. Teremtsünk ipart. Vegyes bel- és külföldi közlemények. Szab. újabb magyar találmányok (1317—1335.) — M. kir. államvasutak.

Helyeszközlő rovat.

(Ezen rovat alatt a munkát kereső főnökök és a munkát kereső segédok hirdetésait 20 szóig 50 krral s ezen felül minden további szót 4 krért közlünk, dőlt betűvel 8 krért. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal naponként d. e. 10-től 12-ig. Csakis bélyeg beküldése mellett adunk írásbeli feleletet.)

Kerestetik.

Ügyes *fodrász- és borbély-segéd* azonnal vagy október 25-ére alkalmazást nyer Lénárt Dezső fodrász-üzletében Tisza-Roffon. Fizetés 8 frt havonta és teljes ellátás. Ajánlatok Lénárt Dezső, Tisza-Roff czimzendők.

Ügyes és intelligens *fodrász-segéd*, ki a női fésülést és a hajmunkát érti, felvétetik. Ajánlatok Seregi Zsigmond fodrászhoz Budapest, váczí-utca 24. sz. a. küldendők.

Ajánlközik.

A főváros több elsorangú üzleteiben működött *fodrász-segéd* igényeinek megfelelő állást keres. Állását rögtön elfoglalhatja. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal nyújt.

A német nyelv elsajátítása végett oly vidéki városban keresek állást, a hol alkalmam lenne a német nyelv elsajátítása mellett az asztali munkát is megtanulhatni. Czímem: Korody János, Keeskemét, Kishalasi-utca 187.

A főváros egyik előkelő üzletében egy ügyes *fodrász-segéd* állást keres, állást elfoglalhatja azonnal. Czíme Schuck Konrád Dob-utca 82. ajtó 4.

Eladás.

Galanthán, Pozsonymegyében, nagy vidékkel bíró városban levő *fodrász- és borbély-üzlet* azonnal eladó; évi bevétel 1400—1500 frt, olcsó boltbér. Bővebb felvilágosítást levélben Gyurka János vendéglős úrnál Nagy-Szombat, hosszú-utca 18. szám

Egy jó forgalmú előkelő *fodrász-üzlet* megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Vidéki városban levő, közel 20 éve fennálló *fodrász- és borbély-üzlet* betegség miatt eladó. Czím a kiadóhivatalban.

18,000 lakossal bíró városban *fodrász- és borbély-üzlet* havi 90—100 frt bevétel és 60 frt évi házbérrel, készpénzfizetés mellett eladó. Értekezhetni Buck József fodrásznál, Hajdu-Nánáson.

Debreczenben jó forgalmú helyen egy 16 év óta fenálló s a mult évben újonnan berendezett *borbély- és fodrász-üzlet* eladó. Czím a kiadóhivatalban.

70—80 drb. használt és új *színházi paróka* olcsó áron eladó Fölker Alajos fodrásznál, Budapest, vár, Tárnok-utca 3. sz. a.

Előkelő *fodrász- és illatszer-üzlet* nagy illatszer-raktárral, vagy a nélkül, egy előkelő, 17,000 lakossal bíró vidéki városban azonnal eladó. Gazdag és nagy környékkel, honvédséggel, huszársággal s gyalogezredekkel. Kir. tábla stb. a városban van. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal nyújt.

Zentán egy jó forgalmú *fodrász- és borbély-üzlet*, egészen új berendezéssel, élénk forgalommal, berendezés vagy a nélkül azonnal eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Csinosan berendezett *borbély- és fodrász-üzlet* kisebb vidéki városban 150 forintért eladó; évi bevétel 900 forint. Czím a kiadóhivatalban.

Szerkesztői üzenetek.

Práger Lipót úrnak, Kaposvár. Szíves soraira vonatkozólag, azt a mit ön levelében kifejt, nem lehet oly hamar keresztülvinni, mert egy országos értekezlet összehívása óriási munkát ad. Tekintve az ügy fontos voltát, nagy előkészület szükséges hozzá, hogy keresztülvihessük azt, a mi iparunkra üdvös és hasznat adó lesz. Ha a szaktársak szeszességé úgy lelkesedne a mozgalom iránt mint ön, úgy legyen meggyőződve, hogy sok szép és üdvös dolgot lehetett volna már létrehozni. De, sajnos, szaktársaink legnagyobb része nem törődik semmivel, csak szidja a szidni valókat, hogy nem történik a helyzet javításán semmi s nem gondolnak arra, hogy csakis összetartással s az ügy iránti érdeklődéssel lehet valamit keresztülvinni.

Először e közönyt kell megtönnünk s csak azután lehet valamit tenni. A fogorvosoktól nem kell félnünk, mert hál' Istennek nem rajtok áll, ez az ügy a közegészségügybe tartozik, ennek Hieronymi Károly belügyminiszter személyében oly fennkölt szellemű és páratlan igazságú vezetője van, hogy mi nyugodtan lehetünk, s nem félhetünk a fogorvosok esetleges megelőzésétől.

K. J. M. . . . es. Köszönjük, fel fogjuk használni alkalom adtán. B. F. D. Sz. Márton. Mit értsünk hallgatagságod alatt?

Kiadóhivatali üzenetek.

H. J. N. . . . d. Az „Ideál“ hajvágó-gép jószágáról tett elismerő sorai nem annyira nekünk, mint inkább a feltaláló és a gyártónak szólnak, a mennyiben az ő genialis művük által valóban sok időt és a mi a fő, bosszúságot takaríthatunk meg.

Köszönjük, hogy Gy. P. úrnak is ajánlotta, az ő részére is elküldöttük.

D. L. Debreczen. A kérdéses hirdetés háromszori beiktatása bélyegdíjjal együtt 2 frt 70 krba kerül. Beküldheti posta-utalványon, levélben és bélyegekből is.

B. B. M. Vásárhely. Mihelyt akad, rögtön értesíteni fogjuk. Az összeállítással reméljük meg van elégedve? Üdvözet.

Utánzástól óvakodni kéretik.

Szabadalmaztatott 1893. május hó 3-án 32,973. szám alatt.

KUBINSZKY GYÖRGY

legújabb találmánya.

Szabályozható nemzeti bajuszkötő.

Ezen kötőnek az a jó tulajdonsága van, hogy reggeli tíz percznyi használat után a legborzasabb bajusznak is a legszebb alakot adja.

Egy tuczat ára finom selyem gazeból 3 frt. Kapható a készítőnél és feltalálónál:

Budapest, I. ker., Krisztinaváros, Mészáros-utca 3.

Főraktár: DANKOVSKY ISTVÁN, József-tér 2. szám.

ZOLLNER GYÖRGY

műköszörüs

ajánlja

műköszörüldéjét

a fodrász és borbély urak,
nemkülönbén magánosok figyelmébe.

Budapest, Dob-utca 10. szám.

NÉMETH JÁNOS

BUDAPEST,

IV. kerület, sütő-utca 6. sz. (az evang. iskolaépülettel szemben).

Ajánlja dús választékát

FODRÁSZ- és BORBÉLY-CZIKKEKBEN

ugymint: borotvák, hajvágó- és szakállvágógépek, hajsütővasak, fenékövek, érvágó és köpölyöző gépek, foghúzó, angolkulesok, tyúkszemvágókésék, fonószíjak, körömesipők és reszelők. — Köszörlések a leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések a leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek. 14—24

HAJHÁLÓK!

Bátor vagyok az igen tisztelt fodrász urak figyelmébe ajánlani dusan felszerelt raktáromat a legolesőbb gyári áron u. m.:

haj- és homlokhálók, hajszorító czernából és selyemből mindenféle színben és nagyságban.

Hajháló és hajtűk, hajesavaró-rudacsákák keztűfibőrből mindenféle színben és hosszúságban, nemkülönbén bajuszkötőimet is.

PFEIFFER LIPÓT,

Bécs, VII., Lerchenfeldgasse 73. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal, utánvétellel küldetnek.

Borotváló-szappant,

első rendűt, ajánl és szétküld 5 kilós postacsomagokban 2 frt 40 krért minden postaalomásra, díjmentesen és utánvétellel a

Benker József-féle

szappan-gyár

St.-Pölten, Alsó-Ausztria.

Mintát díjmentesen.

STEIGL KOLOZS

fodrász,

Weisskirchen, Morvaország.

Ajánlja szakértésének kitünően készített mindennemű és alakú

színházi parókákból

álló nagy raktárát bámulatos olesó kölesöndij mellett. Saját készítményű parókáim és alszakállaim tucatszámra olesón kaphatók.

Kitüntetve az arany-éremmel.

Utánzástól óvakodni kéretik.

Liska Ede-féle szabadalmazott SELYEMGAZE-BAJUSZKÖTŐ

a legkuszáltabb bajusznak kevés másodpercz alatt a legszebb formát adja.

Ezen bajuszkötők a legfinomabb selyemgaze-szövetből előállítva, a legtartósabb és minden arczhoz hozzá illenek és fodorítás vagy nyírás alkalmával is használhatók.

Ara tuczatja 3 frt osztr. ért., 1/2 tuczatja 1 frt 50 kr. osztr. ért. az ár előleges beküldése mellett franko.

Főraktár Magyarország részére DANKOVSKY ISTVÁN-nál Budapest, József-tér 2. szám.

LISKA EDE fodrász, Bécs, VII., Neustiftgasse 27.

NON PLUS ULTRA.

A legkitünőbb szappan a fodrász urak részére a Draskóczy-féle

borotváló - szappan.

Kapható a készítő és feltalálónál

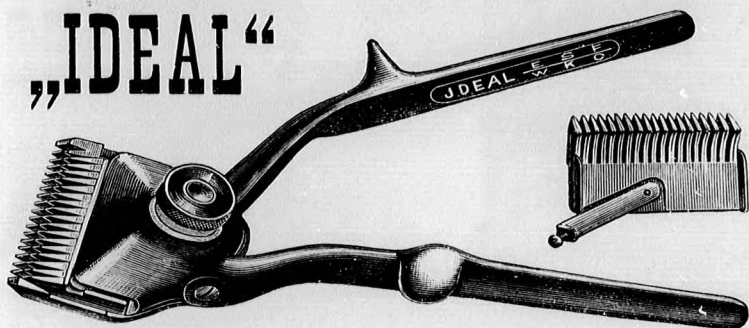
Draskóczy Sándor szappangyárosnál
Székes-Fehérvár.

14-25

Egyedüli raktár: REISZ ANTAL úrnál Budapesten, IV., kalap-utca 12.

Legújabb hajvágó-gép

„IDEAL“

Amerikai módszer (Hair Clipper)

Az „Ideal“ hajvágó-gép a legjobb anyagból készül, a legponosabb munkát eszközli és minőségben s nyírásban minden más fajta gépet felülmúl.

Hozzá tartoznak (czélszerű újítás) a törvényesen védett, reáerősíthető készülékkel ellátott, három nyírhoszszal bíró nikkal fésűk.

Ára 6 frt 50 kr. = 13 korona.

Központi raktár:

Heller József, Rumfordstrasse 1a, München

első délnémet öblös köszörüldeje és fodrász-czikkek raktára.

➔ Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ➔

Ezen legújabb hajvágó-gépek magyarországi főraktára (ugyanazon árban)

Breitfeld Alajos fodrásznál,

V., Dorottya-utca 13.

Figyelmeztetés.

Sikerült jó másodminőségű borotváló-szappant kilóját 40 kr. árban elkészítenem. Legkevesebb 10 kiló rendelésnél kilója 35 kr.

BOROTVÁLÓ-SZAPPAN

egészen fehér, felülmulhatatlan minőség, kilója 50 kr. Bés minden kertületbe 1 kilótól kezdve házba küldetik. Legkevesebb 10 kiló rendelésnél 45 kr. kilója. Postán 5 kiló utánvétellel.

FANTA VINCZE, polg. szappanos
III., Fasangasse 10. sz.

Szappanraktárak Bécsben:
II., Tandelmarkt-gasse 11; III., Löwengasse 25 és VII., Neustift-gasse 73.

FANTA VINCZE úrnak polg. szappanos, III., Fasangasse 10. sz. Egészen őszintén kötelességemnek tartom Önnek a nekem beküldött borotváló szappan-mintáért köszönetemet nyilvánítani. Ezenkívül biztosíthatom, hogy az Ön által készített borotváló-szappan a legjobb azok közt, melyek a már körülbelül 30 évig gyakorlatom alatt mint borbélynek rendelkezéseimre álltak.

Teljes tisztelettel

MISKOVIC DÖMÖTÖR,
horbély- és fodrász, IV., Heugasse 8. sz.

Több elismerő irattal betekintésre rendelkezem.

Goldene Medaille, Silberne Medaille, Goldene Medaille, Silberne Medaille, Goldene Medaille, München, Berlin.

HELLER JÓZSEF

aczelárús és műköszörüs

MÜNCHENBEN, RUMFORDSTRASSE 1a. Ajánlja dús raktárát, valódi angol öblös borotvát, sebészeti eszközeit, valódi angol Skidmore-féle foghúzóit, francia és német hajvágó-ollóit, különösen valódi Hamon-Modell-hajvágó-ollóit Charles de Pierrontól Párisban. Bariquand-féle hajvágó-gépeit. Egészen új találmányú Loreley hullám-vasait (szabadalmazott), Heller J.-féle cs. és k. szabadalmazott és törvényileg védett mechanikai fejtartók. Különböző berendezésű eszközöket fodrászok és borbélyok részére. Heller J.-féle mechanikai hengerkeféit, aczel- és kés-neműit, vizelőre berendezett mély- és műköszörüldeit. A legjobb ajánlatok és bizonyítványokkal kitüntetve. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Himmelsdorfer J.

borotva öblös köszörüldeje és aczelárú raktára.

Alapítva 1863.

Bécs, VI., Magdalenenstrasse 8,
a Theater a. d. Wien épületében.

Ajánlja hajnyíró ollók, valódi angol borotva és minden ezen szakba vágó cikkek közül dusan felszerelt raktárát. Köszörülésre beküldött borotvák jótállás mellett a legrövidebb idő alatt a legjobban köszörültetnek.

Pontos árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

NÓGRÁDI BOROTVÁLÓ-SZAPPAN!

Felülmúlja az eddigi összes szappanokat. Jó tulajdonsága, hogy **nem szárad, kellemes illatu, habja kemény és szép fehér.** 1 kiló 50 kr., postán szállítva **5 kilós csomagban. Kellemes illatu bajuszpedró** tubusban, 12 drb. 85 kr.

Kitünő haj- és szakállfestő folyadék

30 grammos üvegen, 24 üveg ára 10 frt, kefével 1 frt 20 krral drágább.

ZOMÁNCZÓZOTT BÁDOGBÓL

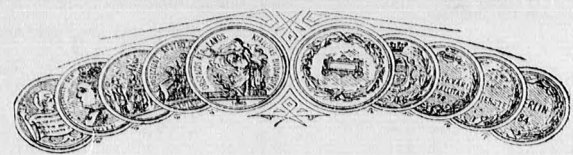
habverő- és lemosó-tálak, fehérek mint a porcellán, **könnyű és törhetetlen,** 1 drb habverő 70 kr., nagy lemosó 1 frt 30 kr., házhöz vivő kicsi 55 kr., kis tányérok olaj- és vizes üveg alá 12 drb. 3 frt, ezen tányérek nagyon czélszerűek, mivel az üvegek **nem vágódnak hozzá.** Utánvét mellett kapható

FOGEL MÁTYÁS fodrásznál BUDAPESTEN,

Hajós-utca 9. szám, az Operaházzal szemben.

Csomagolás nem számítatik.

LE ROSIER
francia ezég
egyedüli képviselője.

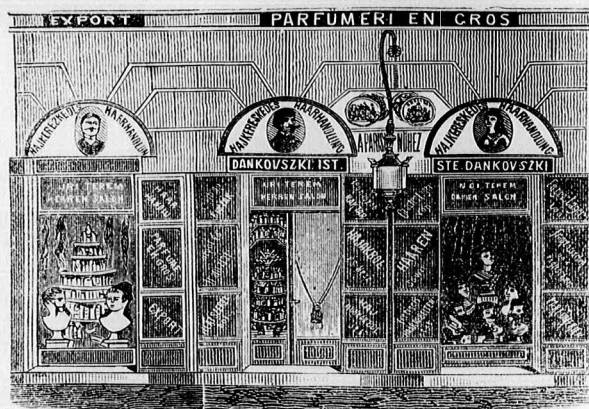
LE ROSIER
francia ezég
egyedüli képviselője.

DANKOVSKY ISTVÁN

illatszergyára s nagybani raktára

MINDEN BEL- ÉS KÜLFÖLDI PIPERE- ÉS ILLATSZEREK BEN.

Budapest, V., József-tér 2. sz.

Legjobb bevásárlási forrás következő az illatászatban szükségelt különlegességekre, úgymint:

Eau de Quinine, Eau de Portugal, Champonig, Eau Athenienne, Eau Tonique, Eau vegetale, Vinaigre de Violette,

ROB CREENSILL-féle salycil szájvíz, fogpor és fogpép.

Viaszkhajkenőcsök.	Brilliantinek.	Bandolinék.	Hajfestőszerek.	Toilette-szappanok.
Hajolajok.	Bajuszpedrők.	Hajkenőcsök.	Vinaigerek.	Aetherikus olajok.

Nagybani hajkereskedése és gyára.

Legnagyobb raktára haj és hajfélékből, úgymint: Hajfonatok, női hajválasztékok, színházi parókák haj és pamutból. Különlegességek úri és női parókák és félpárókákban. — Gazdag választéka a fodrászathoz szükséges minden eszköz és cikkeknek úgymint: Valódi angol gerebenek, úgyszintén kartácsok, hajfodorító-vasak, hajsütő és sörtetiszító-gépek, fodrászfésűk borotvák és ollók, fodrász- és hengerkefék, paróka-fejek, pipere-berendezések stb. — Francia **Bariquand**-féle kitanó hajvágó-gépek 3m. 7^m/_m, 10^m/_m vágóhosszal két nikkel-fésűvel dbja 5 frt. Bariquand szakállvágó-gép 1^m/_m vágóhosszal 3 frt 50 kr. Ugyanaz: amerikai rendszer szerint két nikkel-fésűvel 6 frt és szakállvágógép 4 frt. Valódi amerikai Brown és Sharpe-féle hajvágó-gépek nikkelezve 1^m/_m vágóhosszal 5 frt, 3^m/_m vágóhosszal 5 frt 50 kr., 6^m/_m vágóhosszal 6 frt, 10^m/_m vágóhosszal 6 frt 50 kr.

Hajlánczok és mindennemű hajfonó-munka saját gyárából. Borotváláshoz való legjobb minőségű hamburgi szappan, mely Magyarorszában eddig még nem vala bevezetve; kilója 60 kr. Kettős arczfecskendő drbjá frt 1, 1.50, 1.80.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.